

VERSLAG VAN DE
IEN DALES LEERSTOEL

De overheid als arbeidsorganisatie
2015

Prof. mr. A. de Becker
Den Haag, 1 maart 2016

Inleiding

De Ien Dales Leerstoel was oorspronkelijk ondergebracht bij de Universiteit van Amsterdam. De Leerstoel is met ingang van 1 september 2015 overgedragen aan de Universiteit Leiden, Campus Den Haag. Bijzonder hoogleraar is prof. mr. A. de Becker, in dienst getreden per 1 augustus 2010 en benoemd voor een periode van vijf jaar. De aanstelling is per 1 augustus 2015 voor een periode van vijf jaar verlengd.

De wegens het vertrek van prof. Nieuwenkamp in 2014 ontstane vacature wordt naar verwachting begin 2016 vervuld.

Hoogleraar De Becker heeft een eigen onderzoeksgebied en geeft van daaruit invulling aan de leeropdracht van de leerstoel.

Dit verslag geeft inzicht in de activiteiten die in 2015 door de hoogleraar zijn verricht in het kader van de Ien Dales Leerstoel.

Het vak

Colleges: het keuzevak - "De overheid als arbeidsorganisatie 2014-2015"

Het vak "De overheid als arbeidsorganisatie" werd als keuzevak gegeven in het kader van de Masteropleiding Arbeidsrecht van de leerstoelgroep Arbeidsrecht. Het vak concentreert zich op de politiek/bestuurlijke omgeving waarin de ambtenaar moet functioneren en heeft een sterk vergelijkende invalshoek.

Daarnaast werd het vak "The State as Employer" als keuzevak gegeven in de internationale en Europese master Labour Law van de leerstoelgroep arbeidsrecht. Het vak "The State as Employer" concentreert zich op de rechtsvergelijkende aspecten van het ambtenarenrecht met een specifieke focus op enerzijds de politiek-ambtelijke verhoudingen en anderzijds op de Europeesrechtelijke invloed op het nationale ambtenarenrecht.

Wegens de overgang naar de Universiteit Leiden/Campus, wordt het keuzevak opnieuw ingericht en gaat van start in 2016.

Indeling werkzaamheden

De werkzaamheden van de hoogleraar zijn ingericht conform de doelstellingen van de leerstoel en hebben betrekking op onderwijs, onderzoek en de platformfunctie:

- Onderwijs;
- Het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek;
- Het aangaan van samenwerkingsverbanden;
- Het instellen van, dan wel medewerken aan studieverenigingen;
- Overige activiteiten die aan de doelstelling beantwoorden en de platformfunctie van de leerstoel.

Inhoudelijke thema's, onderzoek en netwerken

De planning omvat eigen onderzoek en het uitbreiden van de onderzoekerkequipe via onderzoeksprojecten. Door prof. de Becker worden hieraan toegevoegd (internationale) rechtsvergelijkende modellen en de invloed van het EU-recht op de rol die de overheid als arbeidsorganisatie speelt. Hieraan werd toegevoegd onderzoek (door middel van interviews) naar het spanningsveld tussen politieke organisatiewensen en ambtelijke organisatie.

Netwerken

In het kader van het ontwikkelen van de kennisfunctie en het netwerk onderhoudt de leerstoel contacten met verschillende universitaire instellingen, zoals:

- Kenniscentrum CAOP, Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector (BIOS CAOP)
- Expertisecentrum Veilige Publiek Taak (eVPT CAOP)
- Departementen, met name het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Stichting Albeda Leerstoel van de Universiteit Leiden
- Stichting Leerstoel Onderwijsarbeidsmarkt van Tilburg University/ReflecT
- Stichting Bijzondere Leerstoel Comparative Public sector en civil service reform van de Universiteit Leiden / Faculteit Campus Den Haag
- Stichting Leerstoel Productiviteit in de Publieke Sector aan Erasmus Universiteit
- Centre for Public Sector Reform van de Universiteit Leiden / Faculteit Campus Den Haag
- Amsterdams Instituut voor Arbeidsstudies (AIAS)
- IPSE, TU Delft
- De vakgroepen en leerstoelgroepen van de universiteiten
- Algemene Bestuursdienst
- CPB, WRR, Raad van State, SER, Rob en andere onafhankelijke adviesorganen

Onderwijs

Het Keuzevak Overheid als Arbeidsorganisatie, waarin de actualiteit een grote rol speelt, behandelt de volgende thema's:

- Algemene introductie en constitutionele context, o.a. politiek primaat, ambtelijke loyaliteit
- Politiek-ambtelijke verhoudingen
- Bijzondere positie ambtenaren (ambtelijke status, vrijheid van meningsuiting)
- Integriteit (o.a. klokkenluiders, ambtelijke en bestuurlijke corruptie, gedragscodes)

Activiteiten

De planning omvat eigen onderzoek en het uitbreiden van de onderzoekerkeuqe via onderzoeksprojecten. Door prof. de Becker is hieraan toegevoegd (internationale) rechtsvergelijkende modellen en de invloed van het EU-recht op de rol die de overheid als arbeidsorganisatie speelt.

Meerjarenagenda Leerstoelen 2015-2018

Tweede helft 2014 is door de leerstoelen die door het CAOP worden ondersteund de nieuwe meerjarenagenda ontwikkeld voor de periode 2015-2018, getiteld: "Transformaties en verschuivingen in het publiek domein – consequenties voor kwaliteit arbeid en arbeidsverhoudingen". Deze agenda vormt het kader voor de activiteiten in de komende jaren.

"Staat van de ambtelijke dienst (STAD)"

Eind 2014 zijn de voorbereidingen voor de derde editie van de ' Staat van de ambtelijke dienst ' gestart. STAD is verschenen op 10 december 2015. STAD is een coproductie van de leerstoelen ondersteund door kenniscentrum CAOP.

Ten behoeve van STAD wordt door de hoogleraren, aangevuld met een groot aantal onafhankelijke deskundigen uit het (wetenschappelijke) netwerk een observatie bij de voor leerstoelen relevante thema's geschreven. Ten behoeve van dit project wordt de kennisinfrastructuur van de leerstoelen benut.

Begeleiding

Lid van de doctoraatscommissie van mevrouw Inger De Wilde (Universiteit Antwerpen) die een proefschrift voorbereidt over flexicurity in de publieke sector.

Promotor van mevrouw Karen Deckers (Universiteit Hasselt) die een proefschrift voorbereidt over het concept "openbare dienst- dienst van algemeen belang".

Promotor van mevrouw Elisabeth Aerts (Universiteit Hasselt) die rechtsvergelijkend onderzoek verricht naar de collectieve arbeidsverhoudingen in de publieke sector. Dit

project wordt gefinancierd door het FWO en vergelijkt de Belgische casus met de Deense, de Nederlandse en de Franse.

Promotor van mevrouw Caroline Habets (Universiteit Hasselt) die rechtsvergelijkend onderzoek voert naar de rechtspositie van onderwijzend personeel in België en Nederland.

Co-promotor van mevrouw Sofie Hennau (Universiteit Hasselt) die een proefschrift voorbereidt over de gemeentelijke bestuurlijke organisatie.

Deelname aan internationale congressen

27 juni 2015: paper gepresenteerd op de internationale Labour Law Network Conference over "The State as Employer: but who is the State in collective bargaining in Belgium, the Netherlands, Denmark and Italy?"

16 september 2015: paper gepresenteerd op de International Society for Labour and Social Security Law in Kaapstad over 'The right to strike in the public sector: a comparative analysis of a still controversial issue"

2 oktober 2015: uitgenodigd als expert op de conferentie aan de Universiteit van Neuchâtel met een referaat over "Les evolutions dans le droit de la fonction publique en Belgique (et aux Pays-Bas)".

De samenwerking met internationale instituten

De samenwerking met internationale instituten is verder geïntensiveerd.

Begin oktober 2015 heeft een expertmeeting plaatsgevonden in Neuchâtel met experts uit Zwitserland, Italië, Frankrijk, het VK. Aansluitend heeft een congres plaatsgevonden in oktober 2015 in Neuchâtel.

Er zijn initiatieven opgestart om in 2016 een wetenschappelijke onderzoeksgroep over ons onderzoeksonderwerp op te richten.

Voor het lustrumcongres van de vereniging van ambtenaar en recht hebben een Italiaanse en Zweedse collega de uitnodiging aanvaard om een voordracht te komen houden. Dat gebeurde in november 2014. Prof. De Becker heeft daar ook zelf gesproken. Het verslagboek werd gepubliceerd in het Tijdschrift voor Ambtenarenrecht in 2015.

Activiteiten vanwege de platformfunctie Ien Dales Leerstoel

Het betreft de medewerking aan verschillende bijeenkomsten die worden georganiseerd met het CAOP en het leveren van een bijdrage aan overige bijeenkomsten en interviews.

Mei 2015: Openbaar Debat "Zijn integriteitsschendingen te voorspellen?" door prof. mr. Alexander De Becker en Prof. Dr. Jaap Uijlenbroek met Aris Veldhuizen, Hans Groot en dr. Niels-Ingvar Boer.

7 juli, Lunchcollege “De afbakening staat-werkgever na normalisering ambtelijke status en toekomst” door prof. Mr. Alexander De Becker, met als respondent mr. Hans Moltmaker.

November 2015: Openbaar Debat “Kenmerken van integriteitkwesties” door prof. mr. Alexander De Becker.

December 2015, Openbaar Jaarcongres Leerstoelen, met als centraal thema: Hoe voorkomen we 'natte voeten in de polder' als het 2020 is?”. De pitch van prof. mr. Alexander De Becker focuste vooral op de impact van de EU-regelgeving en EU-ontwikkelingen voor het Nederlands openbaar ambt.

Publicaties prof. mr. A. de Becker

A. DE BECKER, “De impact van de rechtsmachtsverdeling tussen de Raad van State en de gewone (arbeids)rechter bij geschillen in personele aangelegenheden in de publieke sector”, *TSR*, 2015/1, 181-211.

A. DE BECKER, “De impact van de rechtsmachtsverdeling tussen de Raad van State en de gewone (arbeids)rechter bij geschillen in personele aangelegenheden in de publieke sector” in R. JANVIER en A. DE BECKER (eds.), *Rechtspositie van het overheidspersoneel in beweging*, Brugge, die Keure, 2015, 159-182.

R. JANVIER en A. DE BECKER (eds.), *Rechtspositie van het overheidspersoneel in beweging*, Brugge, die Keure, 2015, 323p.

W. APPELS, A. DE BECKER, F. FRANCEUS en M. VAN SANDE, *Statutenzakboekje overheidspersoneel*, Mechelen, Kluwer, 2015, 1098p.

A. DE BECKER, M.A. VAN NOORLOOS and K. SPARRIUS, “Vrijheid van meningsuiting van ambtenaren in Nederland”, *TRA*, 2015 - 8/9, (68), 10-16.

A. DE BECKER, “De groei van het aantal administratieve rechtscolleges: een analyse in het licht van ons grondwettelijk model” in J. ACKAERT, A. DE BECKER, P. FOUBERT, N. TORFS, B. VANHEUSDEN en S. VERBIST (eds.), *Liber Amicorum Anne Mie Draye*, Antwerpen, Intersentia, 2015, 239-252.

J. ACKAERT, A. DE BECKER, P. FOUBERT, N. TORFS, B. VANHEUSDEN en S. VERBIST (eds.), *Liber Amicorum Anne Mie Draye*, Antwerpen, Intersentia, 2015, 365p.

A. DE BECKER, “The State as employer, but who is the State?: a short comparison of the situations in Belgium, the Netherlands, Denmark and Italy”, 2015, paper at LLRN-conference Amsterdam 25-27 June 2015, 8 p.

A. DE BECKER, “Le recrutement universitaire en Belgique en aux Pays-Bas” in R. PERIN and C. BARBATI (eds.), *Il reclutamento universitario. Modelli a confronto*, Turijn, Virga, 2016, accepted for publication.
